

บทที่ 7

ตัวการ

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 "ได้บัญญัติว่า "ในกรณีความผิดใดเกิดขึ้นโดยการกระทำของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ผู้ที่ได้ร่วมกระทำความผิดด้วยกันนั้นเป็นตัวการ ต้องระหว่างโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น"

จากบทบัญญัติของกฎหมายจะเห็นได้ว่าการกระทำความผิดในฐานะเป็นตัวการด้วยกัน จะมีขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปเข้าร่วมกันกระทำ ฉะนั้นองค์ประกอบสำหรับการเป็นตัวการจึงมีดังนี้

1. ต้องมีบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป
2. ต้องร่วมกันกระทำความผิด
3. มีเจตนาที่จะร่วมกันกระทำความผิด

องค์ประกอบข้อ 1 ต้องมีบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป

หมายความว่ากรณีที่จะเป็นการกระทำในฐานะตัวการได้หรือไม่จะต้องปรากฏว่ามีบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปกระทำความผิด ถ้าหากความผิดที่มีบุคคลกระทำเพียงคนเดียวจะไม่ใช่เรื่องตัวการและบุคคลนั้นจะต้องรับผิดตามบทบัญญัติของกฎหมายสำหรับความผิดนั้นๆ อยู่แล้ว

องค์ประกอบข้อ 2 ต้องร่วมกันกระทำความผิด

การกระทำที่จะเป็นตัวการร่วมกันได้นั้นจะต้องร่วมกันกระทำ ถ้าหากบุคคลหลายคนมิได้ร่วมกันกระทำ ต่างคนต่างกระทำกันเอง แม้จะเป็นความผิดอย่างเดียวกันในวาระและสถานที่เดียวกัน ก็มิใช่กรณีการกระทำความผิดในฐานะเป็นตัวการร่วมกันตามบทบัญญัติของมาตรา 83 เช่น ต่างคนต่างทำร้าย นายก. ถึงแม้ว่าการทำร้ายนั้นจะทำในขณะเดียวกับทำร้ายบุคคลคนเดียวกันก็ตาม ก็มิใช่การกระทำตาม มาตรา 83 เพราะมิได้ร่วมกันกระทำ

ฉะนั้นจึงเกิดปัญหาขึ้นว่าจะต้องกระทำยังไงขึ้น才จะเป็นการร่วมกันกระทำความผิด

การร่วมกันกระทำนั้น เป็นกรณีที่ผู้กระทำได้กระทำส่วนได้ส่วนหนึ่งของการกระทำทั้งหมด ที่ประกอบกันเป็นความผิดขึ้น ถึงแม้จะกระทำมากกระทำน้อยกว่ากันเพียงไรก็ตามก็เรียกว่าร่วมกันกระทำความผิด เป็นตัวการด้วยกัน ยกตัวอย่าง

- จำเลยที่ 1 บุกรุกเข้าไปพวยยามลักทรัพย์ในเคหสถานของทูตการค้าซึ่งอยู่ชั้นบนของสถานทูต เดนมาร์คส่วนจำเลยที่ 2 ค่อยดูดต้นทางอยู่ชั้นล่างนั้นเป็นการแบ่งหน้าที่กันทำ ล้วนเป็นการกระทำ

ส่วนหนึ่งเพื่อให้การลักทรัพย์บรรลุผลสำเร็จ เรียกได้ว่าจำเลยที่ 2 เป็นตัวการในการลักทรัพย์รายนี้ด้วย (คำพิพากษาฎีกาที่ 854/2507)

ความผิดในเรื่องข่มกระทำชำเราเป็นความผิดที่ร่วมกันกระทำผิดได้ โดยผู้ร่วมกระทำผิดมิต้องเป็นผู้ลงมือกระทำชำเราด้วยทุกคน เพียงแต่คนใดคนหนึ่งกระทำชำเรา ผู้ที่ร่วมกระทำผิดทุกคนก็มีความผิดฐานเป็นตัวการตามมาตรา 83 และตามมาตรา 276 ก็หาได้บัญญัติให้ลงโทษแต่เฉพาะชายเท่านั้นไม่ ในบทกฎหมายมาตราชี้บัญญัติเพียงว่า “ผู้ได้กระทำผิด....” เท่านั้น ฉะนั้นแม่จำเลยที่ 2 จะเป็นหญิงเมื่อฟังได้ว่าได้สมคบกับจำเลยที่ 1 ร่วมกันกระทำผิดศาลก็ลงโทษจำเลยฐานเป็นตัวการตามมาตรา 83 ด้วย (คำพิพากษาฎีกาที่ 250/2510)

จำเลยกับพวงรวม 4 คน ทำการปล้นทรัพย์โดยแบ่งหน้าที่กันทำ จำเลยกับพวงอีก 2 คน ขึ้นไปเอาทรัพย์บนเรือน พวงจำเลยอีกคนหนึ่งถือปืนเฝ้าอยู่ได้ยุน เพื่อคอยขัดขวางผู้ที่จะมาช่วยผู้เสียหายโดยใช้ปืนยิงนั้น เมื่อคนร้ายนั้นใช้ปืนยิงผู้ที่จะมาช่วยนาดเจ็บสาหัส จำเลยต้องมีความผิดฐานพยายามผ่าคนตาย เป็นตัวการร่วมกัน (คำพิพากษาฎีกาที่ 593/2510)

จำเลยสองคนกับพวงอีกหนึ่งคนร่วมกันไปลักทรัพย์ จำเลยหั้งสองคออยอยู่ที่ประตูรั้ว พวงจำเลยเข้าไปในบ้านและใช้ปืนยิงเจ้าทรัพย์ยอมเป็นตัวการร่วมกัน (คำพิพากษาฎีกาที่ 632/2511)

องค์ประกอบข้อ 3 มีเจตนาที่จะร่วมกันกระทำความผิด

การกระทำส่วนหนึ่งของการกระทำความผิดดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้นต้องเป็นการกระทำโดยผู้กระทำหั้งหลายมีเจตนาที่จะร่วมกระทำด้วยกัน มิใช่ต่างคนต่างทำ เพราะถ้าหากมิได้มีเจตนาที่จะร่วมกันกระทำแล้วย่อมมิใช่เป็นตัวการตามบทบัญญัติของมาตรา 83 นี้

การเจตนาร่วมกันนี้ ทุกคนจะต้องรู้สึกการกระทำของกันและกัน และประสงค์ที่จะถือเอาการกระทำนั้นเป็นการกระทำของตนเองด้วย

ยกตัวอย่าง

จำเลยที่ 1 ใช้ปืนยิงผู้ตาย จำเลยที่ 2 และ 3 มีอาวุธโดยจากเรือนไปพร้อมจำเลยที่ 1 แสดงว่าจำเลยที่ 2 และ 3 รู้เห็น มีเจตนาร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ 1 การที่จำเลยที่ 2 และ 3 มีอาวุธเป็นแสดงว่าจำเลยที่ 2 และ 3 พร้อมที่จะช่วยจำเลยที่ 1 ได้ทันที เมื่อจำเลยที่ 1 ยิงผู้ตายแล้วตอนหนึ่งกลับจำเลยทั้ง 3 ยังหนีกลับมาทางเดียวพร้อมกันอีก จึงนับได้ว่าจำเลยที่ 2 และ 3 ได้ร่วมกระทำความผิดด้วยกับจำเลยที่ 1 เป็นตัวการฆ่าผู้ตายด้วยกัน (คำพิพากษาฎีกาที่ 1369-1370/2508)

กรณีตัวที่ผู้ตายกับพวงนั่งไป ได้เล่นแขงรถจักรยานยนต์ช่วงจำเลยหั้งสองซึ่งขับเคียงกันไป

แล้วเจี่ยรรถของจำเลยที่ 1 จำเลยที่ 2 “ได้ขับรถจักรยานยนต์ไปก่อความเสียหายด้วยความประมาท แล้วยืนขวางหน้าไว้ เมื่อจำเลยที่ 1 ขับรถจักรยานยนต์ตามไปทันทีได้ใช้ปืนยิงผู้ชายกับพวกแล้วจำเลยทั้งสองก็ขับรถจักรยานยนต์หนีไปทางเดียว กัน และเมื่อรถชนของตำรวจทางหลวงไปก่อความเสียหายด้วยความประมาทของจำเลยทั้งสองไปพร้อมกับใช้เครื่องขยายเสียงบอกให้หยุด จำเลยทั้งสองก็ไม่หยุดดังนี้ส่อแสดงว่าจำเลยที่ 2 มีเจตนาร่วมรู้กับจำเลยที่ 1 ในกรณีผู้ชายกับพวก ถือว่าเป็นตัวการร่วมกัน (คำพิพากษาฎีกาที่ 1802/2514)

โทษของตัวการ

มาตรา 83 “ได้บัญญัติว่า “ตัวการต้องระวังโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น” หมายความว่าตัวการแต่ละคนต้องรับโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งแต่ละคนอาจจะได้รับโทษเท่ากันจริง ๆ ก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมและการกระทำการของแต่ละคนซึ่งจะอยู่ในคุณพินิจของศาลเป็นกรณี ๆ ไป

ตัวอย่างคำพิพากษาฎีกา

คนร้ายลักโภคภัย จูงมาตามทางพบร่อง “ได้ขอร้องให้จำเลยช่วยไล่ต้อนโคลาให้ จำเลยก็ช่วยไล่ต้อนโคลาให้โดยทราบดีว่าคนร้ายลักโภคภัย ถือว่าการลักทรัพย์ขาดตอนแล้ว จำเลยไม่ผิดฐานสมคบหรือสมรู้ลักทรัพย์ (คำพิพากษาฎีกาที่ 249/2500)

ทะเลาะกันแล้วแยกกันไป ผู้ชายเดินไปได้ 1 เส้น จำเลยวิ่งตามไปตีแล้วจับแขนผู้ชายคนละข้าง อีกคนหนึ่งแหงงตกแขนหัวใจและหน้าอกอยู่ 2 ศีนีตายน เกิดเหตุจากทะเลาะกับจำเลยทั้งสาม มีความผิดฐานตัวการช่วยคนโดยไม่เจตนา แต่การกำหนดโทษลดเหลือกัน (คำพิพากษาฎีกาที่ 1024/2501)

จำเลยหลอกลงว่า “น้ำที่พุขันนั้น เจ้าแม่สำโรงบันดาลให้มีขันและอ้างว่าน้ำพุนั้นหักดิสิทธิ์ใช้เป็นยา Raksha Roc กวัยไข่เจ็บได้ ประชาชนคนดูหลงเชื่อได้เอาน้ำนั้นไปใช้กินและทารักษาโรค แต่ไม่หาย เพราะเป็นน้ำธรรมดานิ่มคล่องนั้นเองและได้ให้เงินแก่จำเลยรวมประมาณหนึ่งหมื่นบาท โดยหลงเชื่อว่าน้ำนั้นเป็นของศักดิ์สิทธิ์รักษาโรคได้ แต่ความจริงนั้นจำเลยที่ 1 เอาเท้าพุยน้ำในลำคล่องทำให้น้ำพุขันมาเองไม่เกี่ยวแก่เจ้าแม่อีกเลย จำเลยที่ 2 ผู้เป็นบิดาได้ร่วมกระทำผิดด้วยโดยอ้างว่า “น้ำพุนั้นเจ้าแม่บันดาลให้เกิดขึ้นเป็นน้ำศักดิ์สิทธิ์รักษาโรค กวัยไข่เจ็บได้ซึ่งเป็นการปกปิดความจริง และแสดงข้อความเท็จ ถือว่าจำเลยทั้งสองสมคบกันและมีความผิดฐานฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 343 (คำพิพากษาฎีกาที่ 557/2502)

แม่จำเลยมิได้ลงมือกระทำการปล้น เพียงรับหน้าที่ค่อยแจ้งสัญญาณอันตรายให้พวกทราบ

ซึ่งเป็นการกระทำส่วนหนึ่งเพื่อให้การปลั๊นบรรลุผลสำเร็จก็เรียกได้ว่าจำเลยได้เป็นตัวการกระทำผิดฐานปลั๊นทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 (คดีพิพาทชាតฎีกาที่ 565/2502)

การกระทำการใดอันเกิดจากการใช้เช็คตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 มาตรา 3 นั้น ไม่จำต้องกระทำโดยบุคคลเพียงคนหนึ่งคนเดียว แต่บุคคลหลายคน อาจสมทบรวมกระทำผิดด้วยกันได้ (คดีพิพาทชាតฎีกาที่ 260/2503)

จำเลยทั้ง 3 ได้ไปด้วยกันตั้งแต่แรกที่ทำการลงทะเบียนผู้ชายให้ไปรับเงินชาระหนี้จากจำเลยที่ 1 และพำนักอยู่ไปถึงที่เปลี่ยนเสื้อมาเสีย โดยมีการวางแผนเตรียมการกันมาก่อน (คือโทรศัพท์นัดผู้ชายให้ไปรับเงินชาระหนี้แล้วชี้ช่องไว้ในปีด้วยกัน) แสดงว่าจำเลยทั้ง 3 คงคิดร่วมใจกันประกอบการฉ้อตกรรมร้ายนี้ จำเลยทุกคนเป็นตัวการ ผ่านโดยไตร่ตรองไว้ก่อน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 289,83 (คดีพิพาทชាតฎีกาที่ 1019/2505)

บุคคลอื่นนำเครื่องมือสำหรับปลอมหรือยกข้าปนไปทดลองทำเงินตราปลอมที่บ้านจำเลย เพื่อให้จำเลยดู ดังนี้ จำเลยไม่ใช่ตัวการในการทำเงินตราปลอม เพราะมิได้ร่วมในการทดลองด้วย แต่การที่จำเลยยอมให้ใช้สถานที่ ภายนอกมาไฟของตนนั้น เป็นการให้ความสะดวกในการทำปลอมเงินตรา มีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุน (คดีพิพาทชាតฎีกาที่ 1969/2505)

จำเลยหลอกลงโจทก์ว่า จำเลยเป็นผู้ใกล้ชิดกับอัยการและผู้พิพากษา เรียกร้องเอาเงิน เพื่อจะนำไปให้เพื่อให้ช่วยให้บุตรโจทก์หลุดพันคดีอาญา โจทก์หลงเชื่อได้มอบเงินให้จำเลยไป การกระทำการของโจทก์ดังนี้เป็นการร่วมกับจำเลยในการนำสินบนไปให้เจ้าพนักงาน อันอาจถือได้ว่า โจทก์ใช้ให้จำเลยกระทำการความผิด โจทก์จึงไม่ใช่ผู้เสียหายที่จะนำคดี (หาว่าล้อโงง) มาพ้องจำเลยได้ (คดีพิพาทชាតฎีกาที่ 340/2506)

ความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คตามพระราชบัญญัตินี้บันนั้น ไม่จำต้องกระทำโดยบุคคลเพียงคนเดียว บุคคลหลายคนอาจร่วมกระทำผิดด้วยกันได้ (คดีพิพาทชាតฎีกาที่ 1075/2506)

แม้บริษัทจำเลยที่ 1 จะเป็นนิติบุคคลไม่สามารถกระทำการทุกอย่างได้ เช่น บุคคลธรรมดาก็ตาม แต่ถ้าการกระทำนั้นเป็นไปตามความประஸงค์ ซึ่งได้จดทะเบียนไว้แล้วได้รับประโยชน์อันเกิดจากการกระทำนั้นแล้ว ก็ย่อมมีเจตนาในการกระทำการผิดทางอาญาได้ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าจำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นกรรมการผู้จัดการได้ส่งเรื่องก่อไปขายแก่ผู้ซื้อที่สหรัฐอเมริกาตรงตามวัตถุประสงค์ของจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นนิติบุคคล เงินค่าขายแร่ที่จ่ายให้แก่จำเลยที่ 1 ซึ่งจำเลยที่ 2 เป็นผู้รับไปจำเลยที่ 2 ก็รับไปในนามของจำเลยที่ 1 เมื่อจำเลยทั้งสองได้รับประโยชน์จากการกระทำร่วมกัน

อันเป็นการผิดกฎหมาย โดยจำเลยที่ 2 ผู้เป็นกรรมการผู้จัดการของบริษัทจำเลยที่ 1 ได้บริการกิจการโดยปลอมหรือใช้เอกสารอันเป็นตราสารของทางราชการปลอมและฉ้อโกง และจำเลยที่ 2 นั้น โดยนิติัยก์เป็นตัวแทนของบริษัทจำเลยที่ 1 เมื่อจำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นตัวแทนได้กระทำการดังในทางอาญาดังนี้เอง ก็ย่อมถือได้ว่าเป็นการร่วมกันกระทำการอันเป็นผิดทางอาญาดังด้วย จำเลยทั้งสอง จึงต้องมีความผิดเช่นเดียวกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 265,268 (คำพิพากษาฎีกาที่ 1669/2506)

บริษัทจำเลยที่ 1 เป็นนิติบุคคล จำเลยที่ 2 เป็นกรรมการผู้จัดการมีอำนาจสั่งจ่ายเงินใน เช็คแทนบริษัทร่วมกับจำเลยที่ 3 กรรมการของบริษัทอีกคนหนึ่ง เมื่อจำเลยที่ 2 กับที่ 3 ได้เขียน ชื่อสั่งจ่ายเงินในเช็คให้ใช้เงินมีจำนวนสูงกว่าเงินในบัญชีโดยเจตนาจะไม่ให้มีการใช้เงินตามเช็ค นั้นแล้ว จำเลยทั้งสามมีความผิดในฐานเป็นตัวการ (คำพิพากษาฎีกาที่ 59/2507)

จำเลยที่ 1 บุกรุกเข้าไปพยาภยลักทรัพย์ในเคหสถานของทุกการค้า ซึ่งอยู่ชั้นบนของสถานทูต เดนมาร์ค ส่วนจำเลยที่ 2 ค่อยดูดันทางอยู่ชั้นล่างนั้น เป็นการแปร่งหน้าที่กันทำ อันเป็นการกระทำ ส่วนหนึ่งเพื่อให้การลักทรัพย์บรรลุผลสำเร็จเรียกได้ว่าจำเลยที่ 2 เป็นตัวการในการลักทรัพย์รายนี้ด้วย (คำพิพากษาฎีกาที่ 854/2507)

การที่จำเลยทั้ง 4 วิ่งเข้าไปที่ผู้เสียหายพร้อมกัน และจำเลยที่ 4 ชูปืนพร้อมกับร้องห้าม ไม่ให้ผู้อื่นเข้าไปช่วย และในขณะเดียวกัน จำเลยที่ 1-2-3 ก็เข้ากลุ่มรุมทำร้ายผู้เสียหาย เช่นนี้ถือว่า จำเลยที่ 4 ร่วมกระทำการดังกล่าว เป็นตัวการ (คำพิพากษาฎีกาที่ 351/2508)

นิติบุคคลอาจรับผิดทางอาญาร่วมกับบุคคลธรรมดा ซึ่งเป็นกรรมการดำเนินกิจการของ นิติบุคคลได้ ถ้าการกระทำการดังกล่าวเป็นการกระทำการที่เกี่ยวกับกิจการตามวัตถุ ประสงค์ของนิติบุคคลที่ได้จดทะเบียนไว้ และเพื่อให้นิติบุคคลได้รับประโยชน์จากการกระทำนั้น (อ้างฎีกาที่ 1669/2506 ระหว่างพนักงานอัยการ กรมอัยการโจทก์ ธนาคารชาตอเมริกา จำกัด โจทก์ร่วม บริษัทวิมลมิตร จำกัด กับพวก จำเลย) (คำพิพากษาฎีกาที่ 584/2508)

จำเลยกับพวกร่วมกันฉุดคร่าผู้เสียหายเพื่อประโยชน์ของจำเลยที่จะทำอนามัยและข่มขืน กระทำชำเรา ขณะที่การกระทำการดังกล่าวเป็นการกระทำการที่เกี่ยวกับกิจการตามวัตถุ ประสงค์ของนิติบุคคลที่ได้จดทะเบียนไว้ บิดาของผู้เสียหายวิ่งตามไปเพื่อชดเชย จำเลยสั่งให้พวกร่วมกันใช้อาวุธปืนยิงบิดาผู้เสียหายถึงแก่ความตาย ตั้งนี้ จำเลยผิดฐานเป็นตัวการ ฉ่าเพื่อให้เป็นความสะ火花ในการที่จำเลยกับพวกร่วมกันกระทำการฉุดคร่าผู้เสียหาย และเพื่อจำเลยจะได้ ตัวผู้เสียหายไว้เพื่อทำอนามัย และข่มขืนกระทำชำเรา อันเป็นประโยชน์อันเกิดจากการกระทำการดังกล่าว ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 289 (6) และ (7) (คำพิพากษาฎีกาที่ 975/2508)

จำเลยที่ 1 เป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ฉบับที่โจทก์นำมาฟ้องจึงต้องรับผิดเป็นตัวการในการที่หนังสือพิมพ์จำเลยลงข่าวหมิ่นประมาทโจทก์ตาม พ.ร.บ.การพิมพ์ พ.ศ. 2484 มาตรา 48 วรรค 2 แม้จำเลยที่ 1 จะไม่ได้ลงข่าวนี้ โดยได้มอบหมายให้จำเลยที่ 2 เป็นผู้ดำเนินการแทนกี ตาม จำเลยที่ 1 ก็หาพันผิดไม่ (คำพิพากษาฎีกาที่ 990/2508)

การที่จำเลยยื่นอยู่กับพวก พวกของจำเลยเข้าไปทักษายผู้เสียหายที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อน แล้วเดินคุยรวมมากับผู้เสียหาย จำเลยเดินรวมมากับพวกของจำเลยด้วยเมื่อถึงที่เกิดเหตุ พวกของจำเลยรู้ดีและรู้ดีอาณาพิกาข้อมือผู้เสียหาย จำเลยยืนกระหนาบอยู่ข้างๆ ผู้เสียหาย พวกของจำเลยรู้ดีอาณาพิกาข้อมือได้แล้ว จำเลยวิงหนีเข้าวัด พวกของจำเลยวิงตามไปนั้น เป็นพฤติกรรมแวดล้อมที่ถือได้ว่าจำเลยได้ร่วมกระทำการทำความผิดกับพวกของจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 ด้วย (คำพิพากษาฎีกาที่ 1134/2508)

จำเลยที่ 1 ใช้ให้จำเลยที่ 2,3 ไปตามผู้ชายให้ไปกินข้าวที่บ้านถึง 2 ครั้ง ผู้ชายจึงยอมไป ส่วนจำเลยที่ 1 แทนที่จะค่อยต้อนรับผู้ชายที่บ้าน กลับไปรออยู่กลางทาง เมื่อจำเลยที่ 1 ยกปืน จะยิงผู้ชาย ผู้ชายปัดกระบอกปืน จำเลยที่ 2,3,4 ก็กลุ่มรุมทำร้ายผู้ชายทันที โดยจำเลยที่ 1 มิได้ขอร้องให้ช่วย พฤติกรรมจึงส่อแสดงว่าจำเลยวางแผนการหลอกผู้ชายมาทำร้ายระหว่างทาง เมื่อผู้ชายถึงแก่ความตายแล้วยังได้ไปแจ้งต่อเจ้าพนักงานว่า ผู้ชายกับพวกมาฉุดลูกสาวจำเลยที่ 1 ไป อันเป็นแผนต่อไปที่จะสูญคดี ข้อเท็จจริงจึงพังได้ว่า จำเลยได้ร่วมกันฆ่าผู้ชายโดยเจตนา และโดยไตร่ตรองไว้ก่อน (คำพิพากษาฎีกาที่ 1215/2508)

จำเลยที่ 1 เป็นคนใช้เป็นยิงผู้ชาย แม้จำเลยที่ 2 ที่ 3 จะไม่ใช่เป็นผู้ยิง หรือใช้อาวุธทำร้ายผู้ชายด้วย แต่การที่จำเลยทั้ง 3 โดยลงจากเรือนไปพร้อมกัน แสดงว่าจำเลยที่ 2 ที่ 3 ได้รู้เห็นมีเจตนาร่วมกันกระทำการทำความผิดกับจำเลยที่ 1 แล้ว อนึ่ง นอกจากจำเลยที่ 1 ถือปืนยวังไปด้วยแล้ว จำเลยที่ 2 ที่ 3 ก็มีอาวุธมีดและขวนติดตัวไปด้วยแสดงอยู่แล้วว่า จำเลยที่ 2 ที่ 3 พร้อมที่จะช่วยเหลือจำเลยที่ 1 ได้ทันที และเมื่อจำเลยที่ 1 ยิงผู้ชายแล้วตอนหนึ่งกลับ จำเลยทั้ง 3 ยังหนีกลับมาทางเดียวกันอีกจึงนับได้ว่าจำเลยที่ 2 ที่ 3 ได้ร่วมกระทำการทำความผิดด้วยกันกับจำเลยที่ 1 ถือเป็นตัวการฆ่าผู้ชายด้วยกัน (คำพิพากษาฎีกาที่ 1369-1370/2508)

เจ้าพนักงานได้ตรวจพบอาหารกระป๋องซึ่งเป็นอาหารที่ไม่บริสุทธิ์ ไม่ถูกต้อง ตาม พ.ร.บ.ควบคุมคุณภาพอาหารฯ อันเป็นความผิดจากวันค้าของบริษัทจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นนิติบุคคล โดยจำเลยที่ 2 เป็นกรรมการผู้จัดการ ดังนี้ บริษัทจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นแต่เพียงบุคคลสมมติ

โดยอาศัยอำนาจของกฎหมายเท่านั้นดำเนินหรือปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ของบริษัทด้วยตนเอง
ไม่ได้ ต้องดำเนินหรือปฏิบัติงานโดยผู้แทน จำเลยที่ 2 เป็นกรรมการผู้จัดการของบริษัทจำเลยที่ 1
เมื่อข้อเท็จจริงพงได้ว่าบริษัทจำเลยที่ 1 กระทำผิดก็ได้เชื่อว่าเป็นการกระทำของจำเลยที่ 2 ด้วย
จำเลยที่ 2 จะอ้างว่าไม่ใช่การกระทำของตน เพื่อให้พันธิดนั้นยื่นมายังได้ จำเลยที่ 2 จึงเป็นผู้ร่วม
ในการกระทำผิดนั้นด้วย (คำพิพากษาฎีกาที่ 1620/2508)

จำเลยที่ 2 มีสาเหตุโกรธเคืองผู้เสียหาย เย็นวันเกิดเหตุจำเลยหั่งสองร่วมวงเสพสุรา กัน
จำเลยที่ 2 ได้พูดขึ้นในวงเสพสุราว่าจะทำร้ายผู้เสียหาย เมื่อจำเลยที่ 2 ไปทำร้ายผู้เสียหาย จำเลย
ที่ 1 ก็ตามไปด้วย ดังนี้ ตามพฤติกรรมจำเลยที่ 1 ยอมรู้อยู่ว่าจำเลยที่ 2 จะไปทำร้ายผู้เสียหาย
ตามที่พูดไว้ การที่จำเลยที่ 1 ตามจำเลยที่ 2 ไปและยืนอยู่ด้วยในขณะที่เรียกผู้เสียหายลงมาจาก
เรือน แสดงให้เห็นในด้วยเป็นการสมทบกำลังให้แก่ฝ่ายจำเลยที่ 2 ยิ่งกว่านั้นเมื่อจำเลยที่ 2 ถือ
มีดตรึงเข้าไปจะแทงผู้เสียหายและวิ่งไล่แท้ง จำเลยที่ 1 ยังวิ่งไล่ไปด้วย เห็นได้ว่าจำเลยที่ 1 ร่วม
กับจำเลยที่ 2 ในกรุงที่จะแท้งทำร้ายผู้เสียหาย ไม่เช่นนั้นจะวิ่งไล่ตามผู้เสียหายผู้หนึ่นภัยไปด้วยเหตุใด
พงได้ว่าจำเลยที่ 1 ได้ร่วมกับจำเลยที่ 2 กระทำผิดฐานพยายามทำร้ายร่างกายนี้ด้วย (คำพิพากษา
ฎีกาที่ 40/2509)

แม้ผู้ตายนูกกระสุนปืนของพวกราจายิ่ง มิใช่กระสุนปืนที่จำเลยยิง ไม่เป็นเหตุให้จำเลย
พ้นความผิดไปได้ เพราะจำเลยกับพวกร่วมชื่นไปจะทำร้ายผู้ตายน เป็นการร่วมกันกระทำผิด จำเลย
ต้องมีความผิดฐานเป็นตัวการร่วมกันฆ่าผู้ตายน (คำพิพากษาฎีกาที่ 334/2509)

การกระทำตามฟ้องและจำเลยรับเป็นการกระทำอันมีลักษณะคล้ายคลึงกับการประกัน
ชีวิตตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 861,889 ต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงเศรษฐกิจ
การกระทำที่ไม่ได้รับอนุญาต จึงเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าข้าว อันกระทบ
ถึงความปลอดภัยหรือผลประโยชน์แห่งสาธารณะฯ และการที่บริษัทจำเลยที่ 1 ได้ดำเนินการลังกล่าว
ตามวัตถุประสงค์จึงมีความผิดตามกฎหมายดังกล่าว จำเลยที่ 2 เป็นผู้จัดการของจำเลยที่ 1 ร่วม
กระทำด้วยต้องมีความผิดด้วย (คำพิพากษาฎีกาที่ 637/2509)

ขณะที่จำเลยที่ 1 กำลังเยื้องปืนกับผู้ตายน จำเลยที่ 1 ได้ร้องบอกจำเลยที่ 2 ว่า เทยิ่งๆ
นายเท่าจำเลยที่ 2 ก็ได้ใช้ปืนยิงผู้ตายน การที่จำเลยที่ 1 ร้องบอกให้จำเลยที่ 2 ยิงผู้ตายนี้เป็นการ
ร้องบอกให้ช่วยกันทำร้ายผู้ตายนตามมุลกรณ์ที่จำเลยที่ 1 มีต่อผู้ตายน การที่จำเลยที่ 2 ใช้ปืนยิงผู้ตายน

ก็เป็นการแสดงว่า จำเลยที่ 2 มีเจตนาร่วมกระทำผิดกับจำเลยที่ 1 จำเลยทั้งสองจึงเป็นตัวการด้วยกัน (คำพิพากษาฎีกาที่ 883/2509)

ขณะที่จำเลยที่ 1 ลงไปฉุดผู้เสียหายขึ้นรถ จำเลยที่ 2 จอดรถติดเครื่องรออยู่ในระยะ กิสส์ ๆ จำเลยที่ 1 ฉุดผู้เสียหายแล้ว จำเลยที่ 2 ได้ออกรถขึ้นไปทันทีการกระทำดังเด่นรุกที่จำเลยที่ 1 ฉุดผู้เสียหายมาขึ้นรถตลอดจนพาผู้เสียหายไปหลังจากผู้เสียหายขึ้นรถแล้ว ยังคงถือว่าเป็นการกระทำผิดฐานพาหยุงไปเพื่อการอนาจารอยู่ตลอดเวลา การกระทำของจำเลยที่ 2 ที่ขับรถพาผู้เสียหายกับจำเลยที่ 1 ไป จึงเป็นการกระทำส่วนหนึ่งของการพาผู้เสียหายไปเป็นการร่วมกระทำผิดด้วยกัน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 (คำพิพากษาฎีกาที่ 1235/2509)

ความผิดในเรื่องขึ้นกระทำชำเราเป็นความผิดที่ร่วมกันกระทำผิดได้ โดยผู้ร่วมกระทำผิดมิต้องเป็นผู้ล้มมือกระทำชำเราด้วยทุกคน เพียงแต่คนใดคนหนึ่งกระทำชำเรา ผู้ที่ร่วมกระทำผิดทุกคนก็มีความผิดฐานเป็นตัวการ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 แล้ว และตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 276 ก็หาได้บัญญัติให้ลงโทษแต่เฉพาะชายเท่านั้น ในบทกฎหมายมาตรานี้ บัญญัติแต่เพียงว่า “ผู้ได้กระทำผิด ฯลฯ” เท่านั้น จะนั้น แม้จำเลยที่ 2 จะเป็นหญิง เมื่อฟังได้ว่าได้สมคบกับจำเลยที่ 1 ร่วมกันกระทำผิด ศาลก็ลงโทษจำเลยฐานเป็นตัวการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 ได้ (คำพิพากษาฎีกาที่ 250/2510)

จำเลยกับพวกร่วม 4 คน ทำการปล้นทรัพย์โดยแบ่งหน้าที่กันทำ จำเลยกับพวกลีก 2 คน ขึ้นไปเอาทรัพย์บันเรือน พวกร้ายคนหนึ่งถือปืนฝ่าอยู่ใต้ถุงเพื่อคุ้มขัดขวางผู้ที่จะมาช่วยผู้เสียหาย โดยใช้ปืนนั้นยิง เมื่อคนร้ายนั้นใช้ปืนยิงผู้ที่จะมาช่วยบาดเจ็บสาหัส จึงถือได้ว่าคนร้ายทั้งหมดดังกล่าว ได้ร่วมกันกระทำผิดโดยตลอด จะนั้น จำเลยจึงต้องรับผิดในการที่พร่ำพากของจำเลยใช้ปืนยิงด้วย (คำพิพากษาฎีกาที่ 593/2510)

ผู้ที่กระทำการป้องกันด้วยกันหากได้ร่วมกระทำผิดไม่ เมื่อผลของการกระทำของผู้นั้นไม่เป็นอันตรายแก่ผู้ใด ผู้นั้นยอมไม่มีผิด แม้ว่าผู้ร่วมป้องกันคนอื่นจะได้รับโทษฐานป้องกันเกินกว่ากรณี จากผลแห่งการกระทำส่วนของคนอื่นนั้นก็ตาม (คำพิพากษาฎีกาที่ 872/2510)

โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยที่ 1 เป็นตำรวจประจำสถานีตำรวจนครบาลหัวหมากเมืองสงขลา จำเลยที่ 2 เป็นผู้คุมเรือนจำประจำเรือนจำเขตสงขลา ได้ร่วมกันใช้อานาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจเพื่อให้ผู้อื่นมุ่งมองเงินให้ อันเป็นผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 148, 157, 337 และ 83 นั้น เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยทั้งสองกระทำผิดจริง ก็ลงโทษจำเลยที่ 2 ในฐานะเป็นผู้

สนับสนุนเท่านั้น เพราะแม่จำเลยที่ 2 เป็นพ่อตัวรัว แต่โจทก์ก็มิได้ระบุในฟ้องว่าเป็นเจ้าพนักงาน ตัวรัว จำเลยที่ 2 จึงมิใช่ตัวรัวผู้มีอำนาจหน้าที่จับกุมผู้กระทำผิดโดยทั่ว ๆ ไป (คำพิพากษาฎีกาที่ 1230/2510)

จำเลยกับพวกร่วมอาชญากรรมไปทำร้ายเพื่อนผู้ชาย เมื่อพับผู้ชายกับเพื่อนพวกร่วมจำเลย ได้ใช้ปืนยิง ผู้ชายกับเพื่อนวิ่งหนีโดยไม่ต่อสู้อย่างใด จำเลยตามไปดึงผู้ชาย และพวกร่วมจำเลยใช้ปืนยิงจนผู้ชายถึงแก่ความตาย ดังนี้ไม่ใช่เป็นเรื่องสมควรใจเข้าร่วมชุมนุมต่อสู้กัน แต่เป็นเรื่องจำเลยกับพวกร่วมกันทำร้ายผู้ชาย แม่จำเลยจะไม่ใช้ปืนยิงผู้ชาย ก็ถือว่าจำเลยได้ร่วมกับพวกร่วมจำเลยฆ่าผู้ชาย จึงมีความผิดฐานฆ่าคนโดยเจตนา (คำพิพากษาฎีกาที่ 1333/2510)

ขณะที่ผู้ชายต่อต้านน้องภริยาจำเลยที่ 1 จำเลยที่ 2 ได้ยิงปืนไปก่อน 1 นัดถูกผู้ชาย แล้วต่อมาจำเลยที่ 1 จึงได้ยิงไป ตามพยานิการณ์ดังกล่าวที่จำเลยทั้งสองยังไม่เป็นนั้น เป็นการกระทำที่เกิดขึ้นในทันทีทันใดนั้น โดยต่างคนต่างกระทำการไป มิได้สมควรร่วมรู้กันมาก่อน จะพึงว่าจำเลยที่ 1 สมควรกับจำเลยที่ 2 ฆ่าผู้ชายไม่ได้ ผู้ชายมีบาดแผลถูกยิงแล้วเดียว และพึงได้ว่าผลที่ถูกยิงนั้นเป็นผลแห่งการกระทำการของจำเลยที่ 2 แต่ผู้เดียว ฉะนั้นจำเลยที่ 1 จึงไม่มีความผิดฐานฆ่าผู้อื่นตาย (คำพิพากษาฎีกาที่ 1439/2510)

จำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 4 ร่วมกันทำร้ายผู้ชาย ส่วนจำเลยที่ 2,3 ไม่ได้ทำร้ายและไม่ได้ร่วมรู้เห็นในการทำร้ายมาก่อน แต่ได้จ้องปืนมาทางพยานโจทก์พูดห้ามไม่ให้คุณอื่นเกี่ยวข้องในการที่จำเลยที่ 1,4 ทำร้ายผู้ชาย จึงเป็นการช่วยเหลือและให้ความสะดวกแก่จำเลยที่ 1,4 แม่จำเลยที่ 1,4 จะมิได้รู้สึกการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกนั้นเกิดตาม จำเลยที่ 2,3 ก็เป็นผู้สนับสนุน แต่ไม่ใช่ตัวการ (คำพิพากษาฎีกาที่ 1478/2510)

ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 350 นั้น "ไม่มีกฎหมายใดบัญญัติว่า คนภายนอกคดีจะมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 350" ได้ จะต้องมีการบังคับคดีเสียก่อน ฉะนั้น แม่จำเลยที่ 2 และ 3 จะเป็นคนภายนอก ถ้าร่วมกระทำกับลูกหนี้ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 350 ก็ถือว่าจำเลยที่ 2 และ 3 เป็นตัวการมีความผิดตาม มาตรา 350 ด้วย (คำพิพากษาฎีกาที่ 463/2511)

จำเลยสองคนกับพวกรือกคนหนึ่งร่วมกันไปลักทรัพย์ จำเลยทั้งสองเคยอยู่ที่ประชุมร่วม พวกร่วมเข้าไปในบ้านและได้ใช้ปืนยิงเจ้าทรัพย์เมื่อข้อเท็จจริงพึงไม่ได้ว่าจำเลยทั้งสองรู้ว่าพวกร่วมจำเลยนั้นมีอาชญาเป็น การกระทำการของพวกร่วมจึงอยู่นอกความมุ่งหมายหรือเจตนาของจำเลย จำเลย

หั้งสองไม่ผิดฐานพยาภยมปล้นและพยาภยมฆ่า คงผิดฐานพยาภยมลักทรัพย์เท่านั้น (คำพิพากษาฎีก
ที่ 232/2511)

จำเลยสมคบร่วมกับพวกไปจุตคร่าผู้เสียหายเพื่อข่มขืนกระทำชำเรา มิได้มุ่งประสงค์ต่อ
ทรัพย์ แต่พวกจำเลยได้ล้วงกระเปาเอาทรัพย์ของพวกผู้เสียหายอีกคนหนึ่งไปด้วย เป็นเหตุการณ์
ที่เกิดขึ้นในฉบับพลันทันที จะพังว่าจำเลยรู้เห็นกับพวกในการลักทรัพย์ด้วยมิได้ จำเลยคงผิดเพียง
ฐานฉุดคร่าและข่มขืนกระทำชำเราเท่านั้น (คำพิพากษาฎีกที่ 718/2511)

เมื่อจำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 2 ซึ่งทรัพย์ได้แล้ว จึงขึ้นรถสามล้อเครื่องของจำเลยที่ 3
ซึ่งติดเครื่องรออยู่หน้าไป ดังนี้ เห็นได้ว่าจำเลยทั้งสามได้ร่วมคบหากันทำผิด โดยจำเลยที่ 3
มีหน้าที่ติดเครื่องรถไว้บริเวณที่เกิดเหตุ คอยรับจำเลยที่ 1 และ 2 พานหน้าไป เป็นส่วนหนึ่งของ
การซิงทรัพย์ การกระทำการของจำเลยทั้งสามจึงเป็นความผิดฐานปล้นทรัพย์ (คำพิพากษาฎีกที่ 1600/2511)

จำเลยที่ 1 ทະเละกับผู้ตายอยู่ริมรั้ว จำเลยที่ 2 ถือมีดพร้าวิ่งจากบ้านพร้อมร้องว่า
พื้นให้ตาย ๆ การแสดงออกด้วยกิริยาและคำพูดของจำเลยที่ 2 ส่อแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ 2 มี
เจตนาจะฆ่าผู้ตาย ขณะนั้นมีจำเลยที่ 1 คว้ามีดพร้าจากมือจำเลยที่ 2 แหวกร้าวเข้าไปพ่นผู้ตายถึง
แก่ความตาย จึงเป็นการกระทำที่สมเจตนาของจำเลยที่ 2 เมื่อจำเลยที่ 1 พ่นผู้ตายแล้วได้โยนมีด
ข้ามรั้วมาให้จำเลยที่ 2 จำเลยที่ 2 ก็เป็นผู้พามีดพร้าวิ่งหน้าไป การกระทำการของจำเลยที่ 2 ดังกล่าว
ถือได้ว่าเป็นการร่วมมือกับจำเลยที่ 1 ฆ่าผู้ตาย จำเลยที่ 2 จึงมีความผิดฐานเป็นตัวการร่วมกับ
จำเลยที่ 1 ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 (คำพิพากษาฎีกที่ 382/2512)

จำเลยที่ 2 ทำงานเป็นลูกจ้างประจำเดือนตำแหน่งช่างเครื่องเรือศุลกากรสังกัดกรม
ศุลกากร มีเชื้อรัชการที่รับเงินในแบบประมาณประเทกเงินเดือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน แม้จะเป็นพนักงานศุลกากรมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติศุลกากร ก็หาเป็นข้าราชการ
ตามกฎหมายไม่ และทั้งไม่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นเจ้าพนักงาน ขณะนั้น เมื่อจำเลยที่ 2 ได้ร่วม
กระทำการกับจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานจึงจะถูกลงโทษฐานเป็นตัวการตามประมวลกฎหมาย
อาญา มาตรา 149 ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ลงโทษบุคคลผู้เป็นเจ้าพนักงานกระทำการผิดต่อตำแหน่งหน้าที่
ราชการโดยเฉพาะ ตามที่โจทก์ฟ้องให้ลงโทษไม่ได้ คงลงโทษได้ตามบทมาตราดังกล่าวแต่ในฐาน
เป็นผู้สนับสนุนเท่านั้น (คำพิพากษาฎีกที่ 492/2512)

การที่จำเลยเชื้อนรับรองลายมือของบุคคลอื่นซึ่งเป็นผู้สั่งจ่ายในHECK และจำเลยนำHECKดังกล่าว
ไปใช้ จำเลยย่อมมีความผิดฐานเป็นตัวการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 เพราบมาตรา

17 แห่งประมวลกฎหมายอาญาบัญญัติว่า บทบัญญัตินอก 1 แห่งประมวลกฎหมายอาชญาณ์ให้ใช้ในการนี้แห่งความผิดตามกฎหมายอื่นด้วย เว้นแต่กฎหมายนั้นจะได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น และ มาตรา 83 ก็เป็นบทบัญญัติในภาค 1 ทั้งพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 ก็มิได้บัญญัติในเรื่องนี้ไว้เป็นอย่างอื่น (คำพิพากษาฎีกាដี 526/2512)

จำเลยทั้ง 2 กับพวกได้มารทึกห้องน้ำส้วม แต่จำเลยที่ 1 มาห้ามผู้เสียหาย 4 เมตร จำเลยที่ 1 ก็หยุดอยู่ตรงนั้น ส่วนจำเลยที่ 2 กับพวกหาได้หยุดไม่คงเดินเลยบ้านผู้เสียหายไป 10 วา จึงหยุด เมื่อเป็นดังนี้ การที่จำเลยที่ 1 ยิงผู้เสียหายโดยลำพังตนเอง จึงไม่แน่ว่าจำเลยที่ 2 จะได้ร่วมกันเพื่อมำทำร้ายผู้เสียหาย เพราะอาจฟังว่าจำเลยที่ 1 มาพบผู้เสียหาย และด้วยเคยมีเรื่องกันมาก่อน ส่วนการที่จำเลยที่ 2 ได้ร้องบอกให้จำเลยที่ 1 ยิงช้า จำเลยที่ 1 ก็หาได้กระทำการตามที่จำเลยที่ 2 ร้องบอกไม่ กลับวิ่งไปแล้วจำเลยทั้งสองกับพวกก็พาภันหนีไป การกระทำการของจำเลยที่ 2 ถึงไม่พอฟังว่า เป็นผู้สนับสนุนตามประมวลกฎหมายอาชญา มาตรา 86 (คำพิพากษาฎีกាដี 1134/2512)

คนร้ายมาด้วยกัน 3 คน ร่วมกันกระดูกหัวใจจักรยานที่ผู้เสียหายกำลังขี่ล้มลง แล้วคนร้ายคนหนึ่งก็ชี้รักจักรยานคันนั้นไป อีก 2 คนใช้มีดเข้าจี้และชูไฟให้ผู้เสียหายร้องกับให้กอดสร้อยคอให้ถือว่าแบ่งแยกหน้าที่กันกระทำการความผิด ครบองค์ความผิดฐานปล้นทรัพย์ (คำพิพากษาฎีกាដี 465/2513)

จำเลยทั้งสามมีเจตจำนงร่วมกันที่จะแย่งหัญจรู้ผู้เสียหายจากผู้ตายเพื่อขึ้นเป็นกระทำชำเรา เมื่อจำเลยที่ 2 เข้ากอดปล้ำผู้เสียหาย ผู้เสียหาร้องให้ผู้ตายช่วยจำเลยที่ 2 ร้องว่ามันให้ตายอย่าให้มันช่วย จำเลยที่ 1 ใช้มีดตันมีรูเล็ก ๆ ขนาดนิ้วก้อยยาวประมาณ 2 ศอก โ tox ขาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 เซนติเมตร ตีผู้ตายอย่างแรง 1 ที ถูกครีบทำให้หัวโลกลบเรียบแตกเป็น 4 เสียง จำเลยทั้งสามยอมมีความผิดฐานร่วมกันฆ่าผู้ตายประกอบด้วยเหตุนกรรจ์ตามประมวลกฎหมายอาชญา มาตรา 289 (6) (คำพิพากษาฎีกាដี 619/2513)

จำเลยที่ 1 จ้างจำเลยที่ 2 กับพวกไปยิงผู้เสียหาย จำเลยที่ 2 กับพวกได้กระทำการโดยหาปืนไว้ก่อน แล้วพวกไปตักจิงผู้เสียหายจนผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บ จำเลยที่ 2 จึงมีความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนและจำเลยที่ 1 ผู้ใช้ก็ต้องรับโทษเหมือนเป็นตัวการด้วย (คำพิพากษาฎีกាដี 111-112/2514)

จำเลยกับพวกอีกคนหนึ่งไปที่กระห่อมนาข่องผู้เสียหายในเวลากลางคืน จำเลยเป็นคนเรียกผู้เสียหายให้ลุกขึ้นและขอน้ำดื่ม แล้วพวกของจำเลยก็ยิงผู้เสียหาย แล้วจำเลยกับพวกก็วิ่งหนีไปด้วยกัน

พฤติการณ์ดังนี้ถือได้ว่าเป็นการร่วมกันกระทำการความผิด (คำพิพากษาฎีกาที่ 135/2514)

จำเลยร่วมมากับ ช.และพวกรอ 1 คน เข้าเตะและซักผู้เสียหายกับผู้ตายแล้วต่างเลิกראกันไปจนผู้เสียหายและผู้ตายเดินพ้นจากที่เดิมไปได้ 100 เมตร จำเลยกับพวกรุดเดิมกีบขอนกลับไปทำร้ายผู้เสียหายและผู้ตายซ้ำอีก โดย ช.เป็นคนใช้มีดแทงผู้ตายจนถึงแก่ความตาย และจำเลยกับพวกรอวิงหนีไปด้วยกัน ดังนี้แม้จำเลยจะไม่ได้เป็นคนแทงผู้ตาย จำเลยก็ต้องมีความผิดฐานฆ่าผู้อื่นด้วย (คำพิพากษาฎีกาที่ 549/2514)

ผู้ตายฝ่ายหนึ่ง จำเลยและพี่ชายของจำเลยอีกฝ่ายหนึ่ง สมควรใจเข้าต่อสู้กันการที่จำเลยร่วมกับพี่ชายของจำเลยทำร้ายผู้ตาย โดยจำเลยเป็นคนแทง พี่ชายของจำเลยเป็นคนยิง เช่นนี้จำเลยจะอ้างว่ากระทำเพื่อป้องกันหรือโดยบันดาลโหสสะไม่ได้และแม้จะได้ความว่า แผลมีดทุกแผลที่ศพของผู้ตายไม่ทำให้ตายได้ก็ตาม จำเลยก็คงมีความผิดฐานเป็นตัวการฆ่าผู้อื่น (คำพิพากษาฎีกาที่ 559/2514)

คืนเกิดเหตุ ตำรวจกับพวกลเจ้าทรัพย์ติดตามไปເຫຼືອຂອງເຈົ້າທະບຽນທີ່ຖຸກຄົນຮ້າຍຫຶ່ງໄປ ພົບຈາເລີຍທັງສອງອູ້ໃນເວົ້າລຳທີ່ນີ້ ຕໍ່າວົຈີ່ແຕ່ງເຄື່ອງແບບຮ້ອງນອກວ່າ “ນີ້ດໍາວົຈນີ້ເວົ້າໄວເຊົ້າມານີ້ກ່ອນ” ຈາເລີຍເບັນຫົວເວົ້າທີ່ນີ້ ເວົ້າດໍາວົຈໄລ່ຕ່າມໄປໄດ້ 5-6 ວາ ຈາເລີຍກີ່ຍິງປິ່ນມາ 1 ນັດ ກະສຸນປິ່ນຖຸກພວກເຈົ້າທະບຽນທີ່ອູ້ໃນເວົ້າຕໍ່າວົຈເມື່ອເວົ້າດໍາວົຈໄລ່ໄປຈະທັນເວົ້າຈາເລີຍ ຈາເລີຍທັງສອງກີ່ກະໂດດນໍ້າທີ່ໄປພຣ້ອມກັນ ດັ່ງນີ້ສື່ອໄດ້ວ່າຮ່ວມກັນกระทำการความผิดฐานໃຫ້ປິ່ນເປັນອາວຸຫຼາຍຕ່ອສູ້ຂັດຂວາງ ແລະ ອູ້ນພາຍາມຈ່າເຈົ້າພັນກັນ (คำพิพากษาฎีกาที่ 984/2514)

พี่ชายຈາເລີຍໂດຍເສີ່ງກັບເຈົ້າຂອງທີ່ນາຂ້າງເດີຍເວົ້າເບື້ອງເບື້ອງທີ່ນາຜູ້ຕາຍຫີ່ງເປັນກຳນັນເຂົາພຸດໄກລ່າເກລື້ອພື້ນຖານຈາເລີຍໄມ່ເຊື່ອຟັງຈຶ່ງຖຸກຜູ້ຕາຍວ່າກ່າວົງ ສັກພັກນີ້ຕ່ອມພື້ນຖານຈາເລີຍເດີນຕາມໄປດ້ວຍພຣ້ອມກັບພູດໃຫ້ພື້ນຖານຈາເລີຍຍິງຜູ້ຕາຍໃຫ້ຕາຍ ພື້ນຖານຈາເລີຍຈຶ່ງໃຫ້ປິ່ນສັນຍິງຜູ້ຕາຍ 2 ນັດ ແລ້ວພື້ນຖານຈາເລີຍກັບຈາເລີຍກີ່ວິ່ງທີ່ໄປດ້ວຍກັນ ຜູ້ຕາຍຫີ່ງແກ່ຄວາມຕາຍ ດັ່ງນີ້ສື່ອໄດ້ວ່າຈາເລີຍຮ່ວມກັນພື້ນຖານຈ່າຜູ້ຕາຍ (คำพิพากษาฎีกาที่ 1141/2514)

ຈາເລີຍ 4 ດວຍ 4 ປັນບັນເຈົ້າທະບຽນ ໂດຍຈາເລີຍທີ່ 2 ທີ່ 3 ແລະ ທີ່ 4 ຂຶ້ນໄປບັນບັນ ສ່ວນຈາເລີຍທີ່ 1 ຄອຍເພີ່ມເວົ້າຫຼັງຫຼັງກ່າວົງຫຼັງຫຼັງ ຂະນະຈາເລີຍຫີ່ງກຳລັງກຳການປັບປຸງ ອູ້ບັນບັນ ຈາເລີຍທີ່ 1 ໃຊ້ປິ່ນຍິງພວກເຈົ້າທະບຽນຄົນທີ່ນີ້ແກ່ຄວາມຕາຍ ໂດຍຈາເລີຍທີ່ 2 ທີ່ 3 ແລະ ທີ່ 4 ໄມຮູ້ເຫັນຕ້ວຍໃນການທີ່ຈາເລີຍທີ່ 1 ຍິງຜູ້ຕາຍ ດັ່ງນີ້ ຈາເລີຍທີ່ 1 ຜູ້ເຫັນມີຄວາມຜົດຕາມປະມາລກງູ້ມາຍາຫຼາຍ ມາຕາຮາ 289,340 ວຽກທ້າຍ ສ່ວນຈາເລີຍທີ່ 2, ທີ່ 3 ແລະ ທີ່ 4 ມີຄວາມຜົດຕາມມາຕາຮາ 340 ວຽກທ້າຍແຕ່ໄມ່ຜົດຕາມມາຕາຮາ

จำเลยทั้งสามคนสมคบกันมาปล้นทรัพย์โดยมีเป็นติดตามคนละระบบอกรหัวงทำการปล้นพวงเจ้าทรัพย์ขัดขืนจึงเกิดการต่อสู้กันขึ้นจำเลยที่ 2 ได้ใช้ปืนยิงพวกรคนหนึ่งของเจ้าทรัพย์ถึงแก่ความตาย และได้ความว่าเมื่อพวงเจ้าทรัพย์เข้าต่อสู้กับพวงจำเลย จำเลยทั้งสามได้ใช้ปืนยิงแล้วทุกคน เป็นแต่กระสุนจากปืนของจำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 3 ไม่ถูกใคร พฤติกรรมของจำเลยทั้งสามตั้งใจที่จะใช้ปืนที่เตรียมมานั้นประหัตประหารผู้ที่ต่อสู้ขัดขืนเพื่อความสะ火花ในการกระทำการปล้นทรัพย์และเพื่อเอาไว้ชี้่งผลประโยชน์อันเกิดแต่การปล้นทรัพย์ หรือเพื่อหลอกล่ำยให้พันธุญาจำเลยทั้งสามจึงต้องมีความผิดฐานร่วมกันฆ่าผู้อื่นตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 289 (6) และ (7) นอกเหนือจากความผิดฐานปล้นทรัพย์ตาม มาตรา 340 วรรคสุดท้าย (คำพิพากษาฎีกាដี 1383/2514)

รถยนต์คันที่ผู้ตายกับพวงนั่งไปได้แล่นแซงรถจักรยานยนต์ของจำเลยทั้งสองซึ่งขับเคียงกันไปแล้วเนี่ยรถของจำเลยที่ 1 จำเลยที่ 2 ได้ขับรถจักรยานยนต์ไล่รถรถยนต์คันที่ผู้ตายกับพวงนั่งไปโบกมือมองหัวรถอยู่ด้วยความหวังหน้าไว เมื่อจำเลยที่ 1 ขับรถจักรยานยนต์ตามไปทันทีได้ใช้ปืนยิงผู้ตายกับพวงแล้วจำเลยทั้งสองก็ขับรถจักรยานยนต์หนีไปทางเดียวกัน และเมื่อรถยนต์ของตำรวจทางหลวงไล่รถของจำเลยทั้งสองไปพร้อมกับใช้เครื่องขยายเสียงบอกให้หยุด จำเลยทั้งสองไม่หยุดตั้งนี้ส่อแสดงว่าจำเลยที่ 2 มีเจตนาร่วมมือแล้วจำเลยทั้งสองก็ขับรถจักรยานยนต์หนีไปทางเดียวกัน และเมื่อรถยนต์ของตำรวจทางหลวงไล่รถของจำเลยทั้งสองไปพร้อมกับใช้เครื่องขยายเสียงบอกให้หยุด จำเลยทั้งสองไม่หยุดตั้งนี้ส่อแสดงว่าจำเลยที่ 2 มีเจตนาร่วมมือกับจำเลยที่ 1 ในกรณีผู้ตายกับพวงถือว่าเป็นตัวการร่วมกัน (คำพิพากษาฎีกាដี 1802/2514)

คนร้าย 7 คน ได้ร่วมกันมาแล้วแยกย้ายเข้าทำการปล้นเจ้าทรัพย์ 5 ราย ซึ่งอยู่บ้านใกล้เคียงกัน โดยปล้นในเวลาเดียวกันและใกล้เคียงกัน แม้คนร้ายจะแยกกันเข้าทำการแต่ละบ้านมีจำนวนไม่ถึง 3 คน ก็ต้องถือว่าคนร้ายทุกคนมีความผิดฐานร่วมกันปล้นทรัพย์ (คำพิพากษาฎีกាដี 1919/2514)

จำเลยร่วมกับพวงเข้าปล้นทรัพย์ และเจ้าทรัพย์ถูกคนร้ายฆ่าตาย คดีได้ความว่าจำเลยที่ 3 เพียงแต่จับข้อมือบุตรสาวผู้ตายยืนอยู่ที่หน้าร้านที่เกิดเหตุเฉย ๆ ไม่ได้ร่วมฆ่าผู้ตายด้วย ทั้งไม่ได้ความว่าจำเลยที่ 3 รู้ว่าจำเลยอื่นเจตนาฆ่าผู้ตายมาแต่ต้น จึงไม่พอฟังว่าจำเลยที่ 3 ได้ร่วมฆ่าผู้ตายจำเลยที่ 3 คงมีความผิดฐานปล้นทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 340 วรรคท้ายเท่านั้น

ส่วนจำเลยที่ 2 ได้ช่วยกันกับจำเลยที่ 1 ทำร้ายผู้ชาย โดยจำเลยที่ 2 ใช้ขวนตีครีซง
ผู้ชาย 3 ที่ จำเลยที่ 1 ใช้ปืนสั่นจ่ออยู่ผู้ชาย 1 นัด ผู้ชายล้มลงถึงแก่ความตายแล้วจำเลยที่ 1 และ
2 พากันไปเก็บเงินในลิ้นชักโต๊ะแล้วหลบหนีไป เป็นพฤติกรรมที่เห็นได้ชัดว่า จำเลยที่ 2 ร่วมกับ
จำเลยที่ 1 ฆ่าผู้ชายเพื่อความสะดวกในการกระทำการผิดกฎหมายปล้นทรัพย์และเพื่อเอาไว้ซึ่งผลประโยชน์
อันเกิดแต่การปล้นทรัพย์หรือเพื่อหลอกเลี้ยงให้พันญาญ่า จำเลยที่ 2 จึงต้องมีความผิดฐานร่วมกัน
ฆ่าผู้อื่นตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288 และฐานปล้นทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย
ตามมาตรา 340 วรรคท้ายด้วย (คำพิพากษาฎีกาที่ 15/2515)

จำเลยพาพวกหลายคนไปรับบุตรสาวผู้เสียหาย ซึ่งเป็นคู่รักของจำเลย ผู้เสียหายตามไป
ขัดขวาง พากของจำเลยใช้ปืนยิงผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บโดยจำเลยมิได้รู้เห็นด้วย จะถือว่าจำเลย
มีเจตนาสมคบกับพวกใช้อาวุธปืนยิงผู้เสียหายยังไม่ได้ (คำพิพากษาฎีกาที่ 131/2515)

จำเลยทั้งสองพกปืนติดตัวมาด้วยกัน เมื่อถึงที่ที่ผู้เสียหายนั่งอยู่จำเลยที่ 2 ครวบปืนออกมาก
ชี้ปากกระบอกปืนไปที่ผู้เสียหายและถามจำเลยที่ 1 ว่า คนนี้ใช่ไหมแล้วจำเลยที่ 1 ใช้ปืนยิงผู้เสียหาย
3 นัด จำเลยที่ 2 ยิงปืนชู 1 นัด และพูดชูไม่ให้พวกผู้เสียหายติดตาม แล้วจำเลยทั้งสองพากัน
วิ่งหนีไป ดังนี้ ถือว่าจำเลยที่ 2 ได้ร่วมกับจำเลยที่ 1 กระทำการผิดกฎหมายฆ่าผู้เสียหาย (คำ
พิพากษาฎีกาที่ 132/2515)

จำเลยมีอาวุธมีดเข้าไปพยายามเรื่องจะทำร้ายพวกของผู้ชายมาครั้งแล้วต่อมามีอีกพากจำเลย
พบพวกผู้ชายกำลังจะกลับบ้าน พากจำเลย 2 คน ได้ไล่แท็กทำร้ายผู้ชาย ส่วนจำเลยก็ได้ชัดขวาง
พากของผู้ชายไม่ให้ไปช่วยเหลือผู้ชาย และเมื่อผู้ชายวิ่งมาล้มลงจำเลยก็เข้าเตะต่ออย่างเต็ม แสดง
ว่าจำเลยมีเจตนาร่วมกับพวกจะแท็กทำร้ายผู้ชายกับพวกมาก่อนแล้ว แม้จำเลยจะไม่ได้แท็กผู้ชาย
จำเลยก็ต้องมีความผิดฐานร่วมกันฆ่าผู้อื่นโดยเจตนาด้วย (คำพิพากษาฎีกาที่ 669/2515)

จำเลยที่ 2 เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ 1 มีตำแหน่งเป็นหัวหน้าแผนกจัดงานตรวจสอบมาตรฐาน
สินค้า ได้สั่งให้เจ้าหน้าที่ของจำเลยที่ 1 ตรวจสอบมาตรฐานสินค้า ไม่ได้ความว่ากระทำในฐานะ
ส่วนตัวหรือเป็นผู้จัดการ หรือมีอำนาจตามกฎหมายที่จะทำการแทนจำเลยที่ 1 และไม่ได้ความว่า
ได้ร่วมกับจำเลยที่ 1 ในกระบวนการกระทำการ จึงไม่มีความผิด (คำพิพากษาฎีกาที่ 1508/2515)

ผู้ชายเป็นหลานของ ท. ท.กับสามีปะทะหนี้จากสามีจำเลยเกิดทะเลาะกันจนเก็บต่อสู้กัน
ผู้ชายเข้าห้ามและว่าให้ไปพูดกันที่บ้านเราเมื่อจำเลย เมื่อไปพูดกันก็ทะเลาะกันอีก ผู้ชายเข้าห้ามไว้อีก
เมื่อผู้ชายกลับบ้านแล้ว หลังจากนั้น 1 ชั่วโมง จำเลยกับสามีและชายอีกคนหนึ่งมาร้อง葵าผู้

ตาม พอผู้ด้วยอกมา ชายที่มากับจำเลยถามว่าคนไหนคือผู้ด้วย จำเลยซึ่งมีบุตร ชายคนนั้นก็ยังผู้ด้วย แล้วจำเลยกับพากกิ่งหนี้ไปทางเดียวกัน ถือว่าจำเลยร่วมกระทำผิดฐานฆ่าผู้ด้วย (คำพิพากษาฎีกาที่ 2504/2515)

จำเลยทั้งสามถือเป็นสัมภានและกระบอกเข้าไปปล้นบ้านผู้ด้วย ใช้ปืนจีบงคบให้ผู้ด้วยอนกว่าหน้าต่างทางเข้าประตูห้องนอน จำเลยที่ 2 เห็นบลังไไว้ จำเลยที่ 1 ยืนคุมอยู่ตรงครึ่งจะส่วนจำเลยที่ 3 เข้าห้องไปช่วยอาทรพย์จากภารยาผู้ด้วย ได้ทรัพย์แล้วจำเลยที่ 3 ก็เดินออกจากห้องไป จำเลยที่ 2 ร้องขอให้กลับแล้วเดินตามจำเลยที่ 3 ไป จำเลยที่ 1 ซึ่งยืนอยู่ตรงครึ่งผู้ด้วยก็เดินตามไปด้วย พอดีนคล้อยหางผู้ด้วยไปรา 2 ศอก ผู้ด้วยผงกครึ่งขึ้น คงเพื่อดูหน้าคนร้ายอันเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นขณะนั้น จำเลยที่ 1 จึงยิงผู้ด้วยถึงแก่ความตาย จำเลยที่ 2 ที่ 3 มิได้ร่วมกระทำในตอนนี้ด้วย การที่จำเลยทั้งสามกับพากต่างมีอาชญากรรมร่วมกันปล้นทรัพย์ก็ไม่พอที่จะฟังว่ามีเจตนาร่วมกันที่จะฆ่าเจ้าทรัพย์มาแต่แรก จำเลยที่ 2 ที่ 3 จึงมีความผิดฐานปล้นทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายเท่านั้น (คำพิพากษาฎีกาที่ 84-85/2516)

คนร้าย 3 คนพยายามปล้นทรัพย์ของผู้เสียหาย คนหนึ่งไปเปิด窗กระเบื้องส่องคนคือจำเลยและ พ.ชื่นไปบนเรือน จำเลยมีมีดปลายแหลมและก้านเครื่องกล้ำย จำเลยได้ใช้ก้านเครื่องกล้ำยนั้นตีทำร้ายผู้เสียหาย แม่ยาผู้เสียหายอยู่ที่เรือนซึ่งมีสะพานทอดเดินถึงกันได้ตั้งgonเรียกให้คนช่วย พ.จึงไปที่เรือนแม่ยา จำเลยยืนคุมผู้เสียหายอยู่ ผู้เสียหายกลัว พ. จะทำร้ายแม่ยา จึงเดินไปขอร้องไว้และว่าจะเอาทรัพย์อะไรก่ออาไป แต่ พ. กลับใช้ปืนยิงผู้เสียหาย การที่ พ. ยิงผู้เสียหายในพฤติกรรมเช่นนี้ ย่อมถือได้ว่า พ.กระทำไปโดยลำพัง จำเลยมิได้มีส่วนร่วมกระทำผิดฐานพยายามฆ่าผู้เสียหายด้วย จำเลยคงมีความผิดฐานพยายามปล้นทรัพย์โดยใช้ปืนยิงเท่านั้น (คำพิพากษาฎีกาที่ 234/2516)

จำเลยที่ 1 วางแผนให้จำเลยอื่นไปทำการปล้นทรัพย์ จำเลยอื่นไปปล้นทรัพย์ตามแผน ตั้งก่อ จำเลยที่ 1 ไม่ได้ไปด้วย ถือไม่ได้ว่าจำเลยที่ 1 เป็นตัวการในการกระทำผิดฐานปล้นทรัพย์ (คำพิพากษาฎีกาที่ 237/2516)

โจทก์พ้องว่า จำเลยที่ 1 ฝ่ายหนึ่ง กับจำเลยที่ 2 ที่ 3 กับพากอีกฝ่ายหนึ่ง ต่างเข้าทำร้ายซึ่งกันและกันโดยจำเลยที่ 2 ที่ 3 ใช้มีดผลักและชกจำเลยที่ 1 ที่ใบหน้า ส่วนพากที่หลบหนีคนหนึ่งใช้จอบตีจำเลยที่ 1 ย่อมมีความหมายว่า ฝ่ายของจำเลยที่ 2 และจำเลยที่ 3 ได้ร่วมกันกระทำความผิดในการทำร้ายฝ่ายจำเลยที่ 1 นั้นเอง (คำพิพากษาฎีกาที่ 472/2516)

โจทก์บรรยายพ้องว่า จำเลยสองคนร่วมกันเป็นตัวการ ใช้ปืนยิงผู้เสียหายโดยเจตนาฆ่า ผู้เสียหายไม่ตายสมดังเจตนาของจำเลยทั้งสองให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288, 289, 80, 83 แต่ทางพิจารณาประกว่าขณะที่จำเลยที่ 1 กำลังทะเลกับผู้เสียหายนั่งมืออยู่นั้น จำเลยที่ 2 พูดยุ่งให้จำเลยที่ 1 ยิงเมื่อโจทก์มิได้ก่อตัวในพ้องว่าจำเลยที่ 2 ยุงส่งเสริมให้จำเลยที่ 1 ยิงผู้เสียหายนั่งมีได้อ้างมาตรา 84 มาในพ้องด้วย เช่นนี้ ศาลจะลงโทษจำเลยที่ 2 ฐานก่อให้ผู้อื่นกระทำความผิดตามข้อเท็จจริงที่โจทก์สืบพยานหาไม่ได้ เพราะเป็นข้อเท็จจริงที่โจทก์ไม่ประสงค์จะให้ลงโทษ (คำพิพากษาฎีกาที่ 474/2516)

จำเลยทั้ง 4 คน จับกุมผู้ต้ายทั้งสามคนในข้อหาลักโจร ต่อมากำเรยทั้ง 4 นำตัวผู้ต้ายทั้งสามไปเพื่อผลักดันหน้าผาให้ถึงแก่ความตาย เมื่อไปถึงบริเวณลานจอดรถห่างหน้าผาเพียง 2 เส้น จำเลยที่ 1 ให้จำเลยที่ 2 ที่ 3 ที่ 4 นำผู้ต้ายทั้งสามไปที่หน้าผาที่ลักษณะ จำเลยที่ 1 รออยู่บริเวณลานจอดรถนั้นเองโดยจำเลยทั้ง 4 มีเจตนาร่วมกันที่จะฆ่าผู้ต้ายทั้งสาม เมื่อจำเลยที่ 2 ที่ 3 ที่ 4 ผลักผู้ต้ายทั้งสามตกหน้าผาตายที่ลักษณะแล้ว จำเลยทั้ง 4 ก็พากันกลับ พฤติกรรมเช่นนี้ ถือได้ว่าจำเลยทั้ง 4 ร่วมกันฆ่าผู้ต้ายทั้งสามโดยว่างแผนไว้ล่วงหน้าการกระทำของจำเลยทั้ง 4 จึงเป็นความผิดฐานร่วมกันฆ่าผู้ต้ายทั้งสามโดยได้ตรองไว้ก่อน (คำพิพากษาฎีกาที่ 2225/2516)

จำเลยกับพวกรเอาไม้ทุบรัวบ้าน ต. และท้าทายให้ ต. ลงจากบ้านไปสู้กัน ภริยา บุตร และมารดาของ ต. ลงไปดึง ต. ไว้ จำเลยกับพวกรก็พังประตูเข้าไป พวกรของจำเลยใช้ไม้ตีภริยาของ ต. ดังนี้ จำเลยกับพวกรมีเจตนาจะทำร้ายคนในบ้าน ต. ด้วย ไม่เฉพาะแต่จะทำร้าย ต. คนเดียว จำเลยจึงมีความผิดฐานทำร้ายภริยาของ ต. ด้วย (คำพิพากษาฎีกาที่ 2285/2516)

บริษัทจำเลยที่ 1 เป็นนิติบุคคล จำเลยที่ 2 เป็นกรรมการผู้จัดการมีอำนาจลงชื่อแทนจำเลยที่ 1 เมื่อจำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นผู้แทนของจำเลยที่ 1 ได้เซ็นเซ็นสั่งจ่ายเงินโดยเจตนาจะไม่ให้มีการใช้เงินตามเช็คอันเป็นความผิด ก็ต้องถือว่าจำเลยที่ 2 ได้ร่วมกับจำเลยที่ 1 ออกเช็คนี้และมีความผิดฐานเป็นตัวการด้วย (คำพิพากษาฎีกาที่ 63/2517)

จำเลยที่ 1 ทำสัญญาภัยเงินแดง น. โจทก์ร่วมแล้วผิดสัญญามิใช่คืน โจทก์ร่วมจึงฟ้องต่อศาล ศาลพิพากษابังคับให้จำเลยที่ 1 ชำระหนี้ตามพ้อง ต่อมากำเรยที่ 1 ที่ 3 ทราบดีว่าโจทก์ร่วมได้ใช้สิทธิเรียกว่องทางศาลจนศาลมีพากษาแล้ว ได้ร่วมกันทำนิติกรรมยกที่ดินบ้าน 1 แปลง ตามพ้องในส่วนของจำเลยที่ 1 ไปให้แก่จำเลยที่ 3 โดยเจตนาเพื่อมิให้ น. โจทก์ร่วมผู้เป็นเจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้เต็มจำนวน ถือว่าจำเลยที่ 3 เป็นตัวการร่วมกันกระทำผิดด้วย (คำพิพากษาฎีกาที่ 143/2517)

นายอำเภอเมืองน้ำที่ตาม พ.ร.บ. สักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 มาตรา 118 ประกอบกับระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2495 มาตรา 40 วรรค 3 ที่จะต้องตรวจสอบและจัดการรักษาทางน้ำให้ไปมาโดยสะดวกตามที่จะเป็นไปได้ทุกอุปกรณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวทางจังหวัดจึงประกาศห้ามรถยนต์รับส่งผู้โดยสารวิ่งในทางหลวงชนบทสายที่เป็นมูลเหตุ เว้นแต่จะได้รับอนุญาต ทั้งนี้เพื่อตรวจสอบและจัดการรักษาทางน้ำที่ไปมาได้ทุกอุปกรณ์ แม้จะยังอยู่ในระหว่างการก่อสร้างก็ตาม ทั้งเพื่อบังกันอันตรายอันจะเกิดแก่ผู้โดยสาร อำนวยความสะดวกในการก่อสร้างให้เสร็จโดยเร็ว และเป็นการช่วยครัวเรือนกว่ากรรมการขนส่งทางบกจะประกาศเป็นเส้นทางเพื่อดำเนินการตามกฎหมายส่งต่อไปเท่านั้น จำเลยที่ 1 และบริษัท น. ขออนุญาตคณะกรรมการที่จังหวัดแต่งตั้งขึ้นอนุญาตให้บริษัท น. เดินรถรับส่งคนโดยสารได้แต่ผู้เดียว จำเลยที่ 1 ไม่เชื่อฟัง นายอำเภอจึงมีคำสั่งห้ามรถจราจรที่จังหวัดจังใจขัดคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 368

จำเลยที่ 1 เป็นนิตบุคคล แสดงเจตนาออกโดย ส. จำเลยซึ่งเป็นผู้จัดการและ ก. กับ ค. จำเลยซึ่งเป็นคนขับผู้ปฏิบัติตามคำสั่งของ ส. จำเลย ถือได้ว่าเป็นการร่วมกันกระทำผิด (คำพิพากษาฎีกาที่ 378 - 379/2517)

จำเลยที่ 1 แกลงให้ตนเองเป็นหนี้จำเลยที่ 2 โดยไม่เป็นความจริง ยอมมีความผิดฐานโง่เจ้าหนี้ ส่วนจำเลยที่ 2 ผู้รับสมอ้างเป็นเจ้าหนี้ ถือว่าได้ร่วมกระทำผิดกับจำเลยที่ 1 ด้วย (คำพิพากษาฎีกาที่ 1474/2517)

ผู้จัดการบริษัทจำกัดโฆษณาหลอกขายที่ดินแก่ประชาชน เม้มีผู้สั่งจองโดยยังไม่ชำระเงิน มีผู้ซื้อเพียงรายเดียวที่แจ้งความร้องทุกข์ ที่เป็นความผิดตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 343 บริษัทจำกัดมีความผิดเป็นตัวการตามมาตรฐานนี้ด้วย ซึ่งศาลลงโทษปรับ บริษัท และจำคุกผู้จัดการ (คำพิพากษาฎีกาที่ 97/2518)

จำเลยใช้ให้ผู้อื่นนำเข้าไปซักลากไม่มีห่วงห้าม โดยจำเลยไม่ได้ไปร่วมทำการซักลากไม่ด้วย ถือไม่ได้ว่าจำเลยเป็นผู้มิได้ดังกล่าวไว้ในความครอบครองอันจะต้องได้รับอนุญาต จำเลยไม่มีความผิดฐานมิได้มีห่วงห้ามไว้ในความครอบครองอันจะต้องได้รับอนุญาต จำเลยไม่มีความผิดฐานมิได้มีห่วงห้ามไว้ในความครอบครองตาม พ.ร.บ. ป่าไม้ฯ แต่จำเลยรู้ว่าไม่ดังกล่าวเป็นไม้ห่วงห้าม จำเลยจึงเป็นผู้ใช้ให้ซักลากไม้ (ทำไม้) ห่วงห้ามโดยไม่ได้รับอนุญาต เมื่อโจทก์ฟ้องว่าจำเลยร่วมทำการซักลากไม้ (ทำไม้) ห่วงห้ามโดยไม่ได้รับอนุญาต เมื่อโจทก์ฟ้องว่าจำเลยร่วมทำการซักลากไม้ จึงลงโทษจำเลย

ฐานเป็นผู้ใช้ให้กระทำผิดไม่ได้ คงลงโทษได้เพียงฐานเป็นผู้สนับสนุนกระทำการผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 86 (คำพิพากษาฎีกาที่ 1904/2517)

ผู้เสียหายจับสร้อยที่สวมคอไว้ ม.กระซากสร้อยขาด แต่ยังคิดมือผู้เสียหายอยู่ ยังเป็นแต่จะทำให้สร้อยขาดหลุดจากคอเท่านั้น การเอาไปยังไม่บรรลุผล ผู้เสียหายร้องขึ้น ม.วิงไปนั่งช้อนท้ายรถจักรยานยนต์ที่จำเลยติดเครื่องด้วยอยู่ริมถนนผ่านทางข้ามถนนไปตามแผนการณ์ที่ร่วมกันวางแผนไว้เป็นการพยายามวิ่งรถรับพย์โดยใช้yanพาหนะ จำเลยเป็นตัวการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 336 ทว.....(คำพิพากษาฎีกาที่ 393/2519)

จำเลยทั้งสามนั่งรถยนต์ไปด้วยกันแล่นผ่านหน้าบ้านผู้เสียหายเพื่อคุ้มครองเจ้าหน้าที่ในการซิงทรัพย์ผู้เสียหายก่อน แล้วจอดรถห่างจากผู้เสียหายเพียง 2 เมตร โดยไม่ดับเครื่อง จำเลยที่ 1 ลงจากรถไปรัดคอและกระซากสร้อยคอผู้เสียหายแล้ววิ่งหนีเข้ารถ จำเลยที่ 2 เฝ้าดูการกระทำการของจำเลยที่ 1 อยู่ บนรถตลอดเวลา เมื่อได้ทรัพย์แล้วก็นั่งรถหลบหนีไปด้วยกัน ดังนี้แม่จำเลยที่ 2 จะมิได้ลงมือกระซากสร้อยจำเลยที่ 2 ก็ต้องมีความผิดฐานร่วมเป็นตัวการกระทำการปล้นทรัพย์ด้วย (คำพิพากษาฎีกาที่ 980/2519)

จำเลยที่ 2 ขับรถจักรยานยนต์ให้จำเลยที่ 1 ข้อนห้ามมาที่ร้านผู้เสียหาย จำเลยที่ 1 เข้าไปในร้าน จำเลยที่ 2 นำรถไปจอดรอห่างร้าน 4 วา จำเลยที่ 1 วิ่งรถสร้อยคอออกจากร้านแล้ววิ่งตรงมาที่รถ ซึ่งจำเลยที่ 2 ขับออกจากการจอดรถรอรับจำเลยที่ 1 เพื่อพาหลบหนีแสดงว่าจำเลยทั้งสองได้ร่วมสมคบคิดกันกระทำการผิดมาแต่แรกโดยจำเลยที่ 2 รับหน้าที่พาหลบหนี เป็นการแบ่งหน้าที่ในการกระทำการร่วมกันจำเลยที่ 2 จึงเป็นตัวการ ในการกระทำการ ในการกระทำการ (คำพิพากษาฎีกาที่ 1235/2519)

จำเลยสองคนออกจากบ้านแก้กระเบื้องที่ผู้เสียหายผูกไว้ที่หน้ากระท่อม ขู่ผู้เสียหายแล้วจุงกระเบื้องไปสมทบทับกับพวงอีกคนหนึ่งที่ยืนอยู่ชัยป่าห่าง 1 เส้น ไล่ต้อนกระเบื้องไปด้วยกันเป็นการวางแผนแบ่งหน้าที่กันทำทั้ง 3 คน เป็นการปล้นทรัพย์ (คำพิพากษาฎีกาที่ 2020/2519)

สินค้ารวมทุก พ. เข้ามาเรียกเงินจาก ศ.ก่อน หัวว่า ศ.ล่นการพนัน อีก 5 นาที สินค้ารวมตระ ล. และสินค้ารวมเอก อ. จึงเข้ามายืนอยู่หน้าร้าน ศ.ขอให้ 100 บาท สินค้ารวมเอก อ.จึงเอะอะว่าผู้เสียหายดูถูก ได้กระซากคอเสื้อ และตอบหน้าผู้เสียหายหลายที สินค้ารวมทุก พ.เข้ามาเตะโต๊ะล้ม ของบนโต๊ะแตกเสียหาย สินค้ารวมตระ ล.เข้ามากระซากแขนผู้เสียหายพาตัวไปเข้ารถ โดยมีสินค้ารวมทุก พ. ช่วยดันหลังผู้เสียหาย พฤติการณ์ดังกล่าวยังฟังไม่ได้ว่าสินค้ารวมทุก พ. และสิน

ตำรวจตรี ส. ได้ร่วมกระทำการผิดกับสิบตำรวจเอก อ.ตามมาตรา 148 ในตอนต้นด้วย (คำพิพากษาฎีกาที่ 2406 ถึง 2408/2519)

จำเลยได้รับอนุญาตให้ประกอบการขนส่ง จำเลยนำรถยนต์แล่นรับคนโดยสาร และสินค้าเพื่อส่งจ้างออกนอกเส้นทางที่กำหนดให้ เป็นการฝ่าฝืนต่อ พ.ร.บ. การขนส่ง พ.ศ. 2497 มาตรา 10 อันมีโทษตามมาตรา 59. โดยตรงหาใช่เป็นความผิดเกี่ยวกับมาตรាថนี้ไม่ คนขับรถไม่ใช่ผู้ประกอบการขนส่ง แต่มีบทบัญญัติไว้โดยเฉพาะ ในมาตรา 34 (1) จึงไม่มีความผิดด้วย (คำพิพากษาฎีกาที่ 2481 ถึง 2485/2519)

คนร้ายยิงผู้เสียหายในการปล้นโดยเหตุการณ์เกิดขึ้นกระหันหันคนร้ายอื่นมิได้มีเจตนาร่วมด้วย ไม่เป็นตัวการในฐานพยาภยาม่าคนร่วมกับผู้ยิง (คำพิพากษาฎีกาที่ 353/2520)

จำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้อง และว่าจำเลยเป็นตัวแทนของบริษัทเท่านั้น ดังนี้ จำเลย มีความผิดฐานมีแร่ดีบุกไว้ในครอบครองเกินกว่าใบสุทธิไว้ แม้จะมีไว้ในครอบครองในฐานตัวแทน บริษัท จำเลยมีความผิดร่วมกับบริษัทด้วย (คำพิพากษาฎีกาที่ 388/2520)

จำเลยที่ 4 นำมายื่นรถยนต์ที่จำเลยที่ 1 ขับแซงปะหน้ารถคันที่โจทก์ร่วมขับ จำเลยที่ 1 ขับแซงรถโจทก์ร่วม, จำเลยที่ 4 ขวางก้อนอิฐถูกกระจกรถโจทก์ร่วมแตกเป็นการที่จำเลยที่ 1 และ จำเลยที่ 4 กระทำการเป็นตัวการด้วยกัน ตามมาตรา 358 และมาตรา 83 (คำพิพากษาฎีกาที่ 639/2520)

จำเลยพาหลานผู้เสียหายไปเรียกให้ผู้เสียหายเบิดประตูบ้าน ผู้เสียหายไม่เปิด คนร้ายพังประตูเข้าไปปล้นทรัพย์ จำเลยอยู่ในกลุ่มคนร้ายและหนีไปด้วยกัน เป็นเจตนาร่วมกันกระทำการผิดโดยร่วมกระทำส่วนหนึ่งเพื่อให้การปล้นบรรลุผลสำเร็จ เป็นตัวการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 340 วรรค 2 ด้วย (คำพิพากษาฎีกาที่ 1306/2520)

จำเลยเรียกสินบนโจทก์ร่วมผู้ถูกเรียกกับตำรวจวางแผนให้เงินจำเลยแล้วจับพร้อมด้วยเงินของหลวงเป็นการแสวงหาหลักฐานผูกมัดจำเลยถือเป็นการร่วมมือกระทำการผิด หรือสนับสนุนไม่ได้ ไม่เป็นการรู้เห็นเป็นใจในการกระทำการผิด จึงขอคืนเงินของกลางได้โดยไม่ต้องอุทธรณ์คำพิพากษาที่ให้ริบของกลาง (คำพิพากษาฎีกาที่ 1674/2520)

จำเลยที่ 1, ที่ 3 เข้าปล้นทรัพย์ในร้านขายของจำเลยที่ 2 เดินวนเวียนอยู่บริเวณหน้าร้าน หน้าที่ค่ายดูดันทาง เป็นการแบ่งหน้าที่กันทำให้การปล้นทรัพย์สำเร็จจำเลยที่ 2 เป็นตัวการ ปล้นทรัพย์ (คำพิพากษาฎีกาที่ 321/2521)

ผู้ประพันธ์ และบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ที่ลงบทความทำให้พระมหากษัตริย์และพระราชินี

เสียงข้อเสียง ขาดความเคารพดูหมิ่นเกลียดชัง และใช้ถ้อยค้าและข้อความที่ไม่สมควร เป็นการเสียดสี เย้ยหยัน ก้าวร้าว ลบหลู่ ดูหมิ่น เป็นตัวการในความผิดฐานหมิ่นประมาท และดูหมิ่นพระมหากษัตริย์และพระราชินี ตาม พ.ร.บ.การพิมพ์ พ.ศ. 2484 มาตรา 48 วรรค 2 บรรณาธิการจะสมควรร่วมรู้กับผู้ประพันธ์หรือไม่ ไม่เป็นข้อแก้ตัว มิฉะนั้นก็เป็นตัวการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 อญ্তแล้ว (คำพิพากษาฎีกาที่ 861/2521)

ชาย 2 คน ฉุดหูยิ่งมากยังพวกรออยู่แล้วผลักกันข่มขืนชำเราได้ 2 คน ตำรวจจึงเข้าจับจำเลยโดยเด็ดขาดเก่งกาอกรอนั่งคอยกระทำเป็นคนต่อไปจำเลยเป็นตัวการโกรธหูยิงตาม มาตรา 276 วรรค 2 ด้วย (คำพิพากษาฎีกาที่ 1403/2521)

ตามพระราชบัญญัติเรื่อง มาตรา 110 ให้ถือว่าแร่ทั้งสิ้นที่ขึ้นปูมานะเกินไปอนุญาต กว่าร้อยละ 5 เป็นแร่ที่ขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาตต้องปรับทั้งจำนวน ตามมาตรา 154 ไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษหรือไม่ และถือว่าผู้รับใบอนุญาตเป็นตัวการในความผิดที่ตัวแทนหรือลูกจ้างเป็นผู้กระทำด้วยตามมาตรา 10 ยกเว้นเจตนาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 59 ไม่ถือว่าเจ้าของแร่ได้รับเงินเป็นใจกับลูกจ้าง จึงขอแร่คืนไม่ได้ (คำพิพากษาฎีกาที่ 1670/2521)

จำเลยติดต่อกันขาย酵母菌ให้ตำรวจ นัดเวลาและสถานที่ดูเงินที่ท้ายรถและติดตามนำ酵母菌ไปส่งที่รถ ตั้งนี้จำเลยเป็นตัวการ ไม่ใช่ผู้สนับสนุนการจำหน่าย酵母菌 (คำพิพากษาฎีกาที่ 12/2522)

ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการให้เช็ค,ใช้คำว่า “ผู้ได้ออกเช็ค” ฯลฯ ไม่ได้หมายความว่าผู้ทำผิดคือผู้ออกเช็คเท่านั้น ผู้อื่น เช่นผู้ลักลัง อาจรวมกระทำเป็นตัวการด้วยก็ได้ (คำพิพากษาฎีกาที่ 681/2522)

คนยามรถไฟร่วมคิด ในการลักทรัพย์ที่บรรทุกมาในตู้รถ “ได้ดูต้นทางในระหว่างขนสินค้าไปจากป้ายทางรถไฟและสับเปลี่ยนตู้รถไปเข้าทางที่เปลี่ยว” ถือเป็นตัวการแบ่งหน้าที่กันทำในกระบวนการลักทรัพย์ (คำพิพากษาฎีกาที่ 718/2522)

จำเลยที่ 1 เป็นเหมือนพนักงานแผนกที่ดินอำเภอ ตามคำสั่งอ้างເກົ່າให้จำเลยมีหน้าที่รักษาแบบพิมพ์ ไม่มีหน้าที่ท่าเอกสาร ไม่มีความผิดตามมาตรา 161 จำเลยร่วมคิดกับผู้อื่นหลอกขายฝากที่ดินแล้วไปรับเงินจากผู้ซื้อบ้าน ซึ่งจำเลยที่ 1 มิได้ไปด้วย จำเลยที่ 1 ก็เป็นตัวการฉ้อโกงด้วย (คำพิพากษาฎีกาที่ 1385/2522)

จำเลยที่ 1 ขับรถจักรยานยนต์ จำเลยที่ 2 นั่งข้อนท้ายขับรถตามรถจักรยานที่ผู้เสียหายซึ่ง จำเลยที่ 2 กระชากราบผู้เสียหายล้มลงจากรถบีบคอกระชากรั้วคอของผู้เสียหายกลับไปขึ้น

รถที่จำเลยที่ 1 จอดติดเครื่องรออยู่บริเวณที่เกิดเหตุของการชนนี้ย้อนกลับทางเดิมไปทันที่จำเลย
แบ่งหน้าที่กันทำเป็นด้วยการซิงทรัพย์ทั้งสองคน (คำพิพากษาฎีกาที่ 1453/2522)

ธ. รับจ้างขนเรื่องของบริษัทเกินจำนวนในใบอนุญาตให้ขันกว่าร้อยละ 5 บริษัทจะต้องรับผิด
ในการกระทำการของลูกจ้างตาม พ.ร.บ.เรื่อง พ.ศ. 2510 มาตรา 10 ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2516 มาตรา 8
ธ. ขนเรื่องตนรวมไปกับเรื่องของบริษัท ถือว่าการขนเรื่องเป็นความผิดที่ผู้รับใบอนุญาตต้องรับผิด
เป็นด้วยการด้วย (คำพิพากษาฎีกาที่ 1604/2522)

พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 70 ให้ถือว่าผู้รับไม้ไว้โดยรู้ว่าเป็นไม้ที่ได้มาโดย
ทำผิดต่อพระราชบัญญัตินี้ เป็นด้วยการในการกระทำการผิดนั้นจำเลยรับจ้างบรรทุกไม้โดยรายนั้นโดย
รู้อยู่ เช่นนั้น จึงมีความผิดเป็นด้วยการมีมั่ห่วงห้ามยังไม่แปรรูปด้วย (คำพิพากษาฎีกาที่ 1695/2522)
จำเลยร่วมอยู่กับพวกรังแต่ก่อนจนเกิดเหตุเวลาเกิดเหตุจำเลยอยู่ในรถ ซึ่งคนในรถยิงเข้า
ไปในร้านอาหารแล้วหลบหนีไปด้วยกัน แสดงว่าจำเลยร่วมกระทำการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา
288,80 ด้วย (คำพิพากษาฎีกาที่ 3236/2522)

จอดรถปิดกันทางหลัง เป็นความผิดสำเร็จตั้งแต่จอดรถ ผู้ที่มาร่วมด้วยภายหลังไม่เป็น
ด้วยการร่วมกระทำการด้วย (คำพิพากษาฎีกาที่ 3321/2522)